П III 34

НОВА ПОШТА

Примерак 16 филера

"НОВА ПОШТА"
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 8/I
Телефон: 39—39. Пошт. фах 260
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 4.30 пенга, тромесечна: 12.40 пенга.

Год. IV. Ујвидек, субота, 18 март 1944 Број 62

Финци желе да оставе отворена врата за преговоре

Жестоке борбе на средњем делу Буга

Настављају се несмањеном жестином борбе код Касина

Немачка врховна команда саопштава из главног стана Вође Рајха:

Код керчког мостобрана непријатељ је у четвртак под заштитом вештачке магле извршио безуспешне нападе. Локалне продоре смо очистили.

Совјетски напади на николајевски мостобран су у току жестоких борби пропали уз тешке губитке по непријатеља. Северно од Николајева немачка артилерија и борбени авиони су растурили покушаје прелаза непријатеља на реци Бугу. На средњем украјинском делу Буга воде се огорчене борбе са непријатељским борбеним групама које су прешле реку.

Код Вињиве, у простору Проскурова и источно од Тарнопола наше трупе у тешким нападачким и одбранбеним борбама пружају успешан отпор совјетским трупама. Северно од Дубна и јужно од Припјетских мочвара одбиле су поновне јаке совјетске нападе.

На осталим секторима Источног фронта Совјети су нападали западно од Невела, код Острова и на сектору Нарве. У успешном одбијању ових напада одиграли су извесну улогу летонски добровољачки СС одреди. На северу код Лоухина и на сектору Кандалакше са обе стране се показала извиђачка делатност.

У Италији после жестоких бомбардерских напада непријатеља уз подршку јаких одреда артилерије и тенкова извршени су нови напади са деловима новозеландских, индиских и француских трупа на место Касино. Једну непријатељску борбену групу која је продрла у град наше трупе су одмах поново одбациле. У току су тешке борбе.

Један одред немачких борбених авиона потопио је у пристаништу Нетуна један транспортни брод од 6.500 тона.

У подне 16 марта североамерички бомбардери уз јаку ловачку заштиту летели су над јужном Немачком. У већини случајева под заштитом облака бацили су експлозивне и запаљиве бомбе на много места, у првом реду на Аугсбург и Улм. Немачка ваздушна одбрана оборила је 36 нападачких апарата, од којих 23 четворомоторна бомбардера.

Берлин о ставу Финске

Берлин, 17 март. (БТ) — Са гласањем у финском парламенту у Берлину још не сматрају за потпуно расчишћавање финско-руских односа, поред свега тога што су већину датих гласова у Берлину примили као повољан знак, и то са задовољством. Веза између Москве и Хелсинкиа тиме још није прекинута али зато су берлински политички кругови још увек резервисани, који став су заузели још од почетка покушаја самих Финаца у погледу испитивања услова за мир. У Вилхелмштрасе су само толико изјавили да се даје израз само уверењу да финска влада неће донети такве одлуке које би биле противне части Финске и вољи финског народа за самосталност.

»БУНД« О ДРЖАЊУ ФИНСКЕ

Берлин, 17 март. (ДНБ) — Лист »Бунд« у уводном чланку у вези са најновијим догађајима у Хелсинкиу пише следеће:

За Финце је вероватно у првом реду меродаван онај правац да њихова војска није побеђена него се налази на фронту у својој пуној снази и надаље да се тај фронт може проширити и преко граница државе. Вероватно није била неизбиљност и самопоуздање или несигурност при оцени могућности које су довеле до данашње одлуке. Финци су током историје стекли многа искуства са Русима, и ако лета нису била довољна, један поглед на суседне Балтичке земље могао је њима да покаже шта значи закључити уговор са садашњом владом у Москви.

Рузвелт је позвао Финску да иступи из рата

Та изјава је дошла на вест да је фински парламенат одбио совјетске услове

Амстердам, 17 март. (ДНБ) — Претседник Рузвелт је у својој изјави у четвртак, којом је позвао Финску да иступи из рата, према извештају британске обавештајне службе, рекао између осталог следеће:

— Увек је мени и народу Сједињених Држава изгледало чудно да је Финска савезник данашње Немачке и да се раме уз раме бори уз њу. Фински народ сада има могућности да иступи из овог савеза. Мислим да у име свих Американаца изражавам искрену наду да Финска сада неће пропустити прилику и да ће прекинути са својим савезником.

У Вашингтону изјаву Рузвелта сматрају непосредним одговором на она полузванична обавештења из Стокхолма према којима је фински Парламенат наводно на последњој тајној седници одбио совјетске услове о примирју.

Шта припрема генерал Александар у јужној Италији?

Појачања савезничких снага у јужној Италији

Киасо, 17 март. (БТ) — Републикански фашистички листови јављају да је генерал Александар у последње време почео са великим припремама иза задњих линија. У више пристаништа у јужној Италији, у првом реду у Напуљ, стигла су знатна појачања трупа, оружје и транспорти муниције.

У италијанским круговима ове припреме Англосаксонаца доводе се у везу са могућношћу да се припрема велика акција искрцавања на Балкану. Фашистички листови тврде да је реч о операцијама чије су планове заједно израдили генерал Александар и Тито. Тито је пре краћег времена стигао у јужну Италију и израдио детаљан план о нападу на Југославију. Засада је врло тешко установити да ли ове вести почивају на чињеницама или су само карактеристике ратног узбуђења. За ове вести пружа неку основу чињеница да се Тито са неколико официра од пре дужег времена налази у Бариу.

Ваздушна борба над Алпима

Јуче у подне амерички авиони прелетели су Алпе и напали територију Рајха

Берлин, 17 март. (Интеринф) — Како Интеринф баш сада сазнаје, у четвртак у подневним часовима амерички бомбардери су преко Алпа продрли у ваздушни простор немачког Рајха. Непријатељски авиони летели су изнад облака. Иако су атмосферске прилике биле неповољне, немачко ваздухопловство се супростављало америчким бомбардерима, међутим треба рачунати да је мали број немачких ловаца и авиона за узнемиравање могао да се супростави непријатељу због лоших атмосферских прилика. Јављено је о јакој артилериској ватри у неколико округа северо-источно од Алпа.

На Софију је прошле ноћи опет извршен тежак ваздушни напад

Софија, 17 март. (Интеринф) — Англоамерички авиони су у ноћи између 16 и 17 марта извршили нов терористички напад на бугарску престоницу. Становништво се примерно владало и у потпуној мери сачувало мир и дисциплину.

Извештај о прелетању англосаксонских авиона над Дунантулом

Из више места јављено је о бацању бомби

Будапешта, 17 март. — (МТИ). У подневним часовима 17 марта англосаксонски авиони, прешавши југозападну границу државе изнад целог простора Дунантула, прелетели су до северне границе Мађарске. Авиони су се вратили истим путем. Јављено је о бацању бомби из више места. Извештај о штети још није приспео.

—o—

БЕРЛИН О СТУПАЊУ МАРСЕЛА ДЕА У ЛАВАЛОВУ ВЛАДУ

Берлин, 17 март. — (ДНБ). Са надлежне немачке стране информативно се саопштава:

Ступање Марсела Деа у Лавалову владу сматрају у Берлину као јачање Лавалове владе у Француској.

РАТИШТЕ НА ДАЛЕКОМ ИСТОКУ

Стокхолм, 17 март. — (МТИ) Према званичном саопштењу из Вашингтона, британска обавештајна служба јавља да су се америчке трупе искрцале на обалу острва Манос које припада групи Адмиралских Острва.

Велики источни азијски простор

Тихи Океан са свима осталим морима у његовој близини простире се на површини од 180 милиона квадратних километара, тј. скоро као Атлантски и Индиски Океан заједно.

На простору великог Токија од 2145 квадратних километара живи 7,3 милиона душа, док цела Аустралија има свега 7,9 милиона квадратних километара. У Мандžукоу живи 50 милиона душа. У Нанкингу, главном граду националне Кине која има укупно 220 милиона душа, — један милион, исто толико као и у Сингапуру. Цела Кина има 440 милиона и британска Индија 400 милиона становника. На обалама Тихог Океана и дуж Индиског Океана живи преко једне милијарде душа док Сједињене Државе имају света 130 и Енглеска 60 милиона душа.

Ратиште на Далеком Истоку има огромне размере. Ако сравнимо огромна мора са Средоземним, чији је простор нама познат, видимо велику разлику. Мора поред Тихог Океана одлично га бране. Рат се води са севера где се налази Берингов теснац и Берингово Море које има 2,17 милиона квадратних километара. Ту се налази и пут, који води из Сједињених Држава и Канаде преко Фербенкса, који је више пута од Јапанаца бомбардован са својих бивших база на острвима Ату и Кишка. У правцу југа следи море Охоки са 155 милиона квадратних километара, Јапанско Море са 1 милионом кв. километара, Источно Море са 1,25 милиона квадратних километара, затим Аустралиско-азиско Средње Море са 8,15 квадратних километара и важним заливима са становишта поморске тактике. На крају се налази Андаманско Море са 800 хиљада квадратних километара, које су Јапанци обећали индиској војсци слободе за случај да та војска почне да ратује.

Други југоисточни део где се сада воде борбе сачињава Коралско Море код северне Аустралије, које се простире до групе острва Самоа и Хаваја, који се тешко бране, а лако нападају те зато пружају много више могућности за борбу.

Када се узме у обзир огромно пространство тада се тек могу видети напори Сједињених Држава у изградњи бојних бродова, носача авиона као и осталих пловних објеката, а који су са тако великом простору потпуно разбацани.

———ooo✱ooo———

СТАЉИНОВИ ДИПЛОМАТСКИ ПЛАНОВИ

Стокхолм, 17 март. (ДНБ) — У вези са путовањем бившег француског министра ваздухопловства Пјера Коса у лондонским круговима Де Голиста се говори да се иза тога крије далекосежна Стаљинова дипломатска делатност чији је циљ да прво под свој утицај стави Де Голисте а доцније и Француску. Први Стаљинов корак је био склапање савеза са Бенешом. Затим долази други спорадум: Савез са Де Голом. Ако Стаљину пође за руком да своје намере у вези са пактовима оствари, тада ће своју дипломатску мрежу распрострети над целом Европом.

Кроз штампу

„Нојес Винер Тагблат" о немачким планским одвајањима

„Нојес Винер Тагблат" доноси из Берлина: „Војни положај на југу Источног фронта налази се у потпуном опсегу под контролом немачког вођства. Започети покрети одвајања иду својим планским током, и сви покушаји узнемиравања од стране непријатеља делимично су осујећени у успешним немачким противнападима. То карактерисање положаја казује већ, да Совјетима није пошло за руком да ма ма коме месту јужног фронта продру и да немачки јужни фронт доведу до слома, или чак да га отсеку или опколе. Неоспорно је — подвлачи бечки лист — нада непријатеља била да у простору Тарнопола изнуди дубок продор да би, у неку руку, иза леђа немачког јужног фронта затворио капију за све везе, и да се немачке трупе отсеку од сваког снабдевања. Истовремено је продирање из подручја Умана на југ имало да немачки јужни фронт распеци, док би притисак између Ингулеца и Ингула имао да фронтално смрви немачко источно крило. Немачки војни извештај не пориче, да је та далекосежна основа совјетске офензиве имала у себи извесне критичне моменте. Покрет повлачења природна је последица тих момената опасности. Покретима одвајања непријатељу се одузима шанса за уништење и отсецање, а тиме се устаљује целокупан фронт".

✱

„Донауцајтунг" доноси из Стокхолма: „Посебни дописник Рајтера код англо-америчке војске на мостобрану Анција саопштава изјаве генерала сер Харолда Александра поводом једне завршене инспекције фронта. Александер полаже своју јелину наду у издржљивост својих трупа. Становништво он опомиње, да се не заноси погрешним идејама, јер положај није лак. Ствари нису текле тако као што се пробитно надало. Тешко је прорећи кад ће Англо-Американци разбити обруч који их опкољава. „Наши људи код куће — рекао је, према вести „Донауцајтунга", генерал Александер — имају прилично чудну прететаву о амфибиским искрцавањима, као да само треба да се искрцавање изврши, па се онда може одмах све снабдевање у пакетима да пренесе на копно. Међутим, ствар је много компликованија".

✱

„Пешти Хирлап" доноси: „Затегнутост између Ирске и англосаксонских сила још увек не попушта. Де Валера је замолио дублинског главног претставника у Канади да влади препоручи да се прими посредничке улоге у ирском питању, и препоручује да Сједињене Државе повуку ноту упућену Ирској. Министар претседник Макензи Кинг је, међутим, изјавио да се у ову ствар не може мешати, пошто се он са поступком Вашингтона у пуној мери слаже. Са стране британске владе су већ узели у расматрање даље мере за изолацију Ирске. Између Енглеске и Ирске хоће да укину телефонски саобраћај, чак је могуће да се исто тако поступи и са телефонским саобраћајем између северне Ирске и ирске слободне државе. Веровано је — подвлачи лист — да ће се кроз неколико дана завести и цензура писама између ове две државе.

✱

„Регели Мађарорсаг" доноси из Цирика: „Како се јавља из Вашингтона, демократски сенатор Вилер, у предратним годинама један од овдашњих политичара сепаратистичке странке и противник Рузвелтове спољне политике, заузима став уз идеју о стварању „Европских Уједињених Држава", пошто би по њему то била основа за трајан мир. По Вилеру, постоје два услова за остварење овога плана. Први је, да источно-европске државе које се простиру између Источног и Егејског Мора и даље остану независне државе, и да се збију у органску целину; други је, да се изгради западно-европска савезна организација, а у тај нови систем да се укључи и Немачка. Вилер се супротставља плану да Велика Британија, Сједињене Државе и Совјетска Унија ма у којем облику образују Тројни савез. О конференцији у Техерану изјаснио се Вилер тако, да су онде желели да се деловима Европе, који нису руски, поступа као са празним простором".

Финска ратни извештај

Хелсинки, 17 март. — (ДНБ). Данашњи фински ратни извештај гласи:

На Карелијском земљоузу, на земљоузу Аунус и Ухтуанал одбили смо непријатељске јуришне одреде, који су се после јаке артилериске припреме приближили нашим положајима. На земљоузу Маселке било је узајамне извидничке делатности. На северном сектору фронта једна непријатељска група јачине једне чете, после јаке артилериске припреме, напала је наше положаје, међутим је претрпела знатне штете. Код језера Шејсјервин наше трупе су одбиле напад једне непријатељске чете која је на моторним саоницама покушала да се приближи јужном сектору језера. Са осталих сектора нема никаквих важних вести.

———ooo✱ooo———

АДМИРАЛ НИМИЦ ВРАТИО СЕ У СВОЈ ГЛАВНИ СТАН

Њујорк, 17 март. — (БТ). Главни командант америчке флоте на Тихом Океану адмирал Нимиц после дуже конференције одржане са америчким министром ратне морнарице пуковником Ноксом и осталим утицајним личностима вратио се у свој главни стан.

———✱✱✱———

УСПОСТАВА ДИПЛОМАТСКИХ ОДНОСА ИЗМЕЂУ СОВЈЕТСКЕ УНИЈЕ И ИРАКА

Анкара, 17 март. (НШТ) — Између Багдада и Москве по питању успоставе дипломатских односа већ недељама воде се преговори, који су — према извештајима из Багдада — пред завршетком. У добро обавештеним круговима држе за вероватно да ће ускоро бити саопштена успостава посланстава.

При преговорима много је интересантнија била улога Лондона уколико је службена енглеска дипломатија потпомагала тај план. Према вести, сам Черчил је помагао појачање политике совјетског пријатељства на Блиском Истоку. Угледне енглеске дипломате обратиле су се меморандумом лондонској влади те су указале на опасност те политике која потпомаже увлачење Совјета у државе Блиског Истока, што међутим угрожава ситуацију Енглеске на Блиском Истоку. Према информацијама из америчких новинарских кругова у тој акцији учествовали су амбасадори Енглеске у Каиру и Багдаду као и техерански посланик.

Према досада непотврђеној вести у вези са тим питањем је и изненадно премештање Роберта Касеја, бившег енглеског министра за Блиски Исток, што је изазвало велику сензацију. Касеј као што је познато, именован је за гувернера Бенгалије. У владиним круговима у Лондону у главном из околине Черчила акција енглеских дипломата на Блиском Истоку наишла је на јако неповољан пријем.

Паралелно са том акцијом у египатским политичким круговима осећа се све јачи отпор насупрот Нахас-пашиној совјетско-пријатељској политици. Пребацују претседнику египатске владе да под енглеским утицајем води такву политику. Вођи опозиције ових дана предали су меморандум краљу Фаруку у коме се против совјетофилској политици претседника владе.

Каква је стратешка ситуација Финске?

Финска влада ће, према „Тајмсу", учинити последњи покушај да одржи отворена врата за преговоре

Стокхолм, 17 март. (МТИ) — Лист „Свенска Пресен" претреса стратешки положај Финске. Лист констатује да није лако просуђивати, нарочито ако се посматрају веће везе. Ако се догађаји тако развију како их прориче Берлин, то јест да се немачка војска после одбијања инвазија западних сила опет са пуном снагом може окренути ка истоку, у том случају несумњиво ће се поправити и ситуација Финске, али ако немачки источни фронт у следећим месецима буде даље потиснут, ситуација Финске ће се погоршавати из дана у дан. То ће нарочито бити тако ако се ваздушној активности Русије пружају све боље могућности. Дакле, ратне изгледе Финске са потпуном сигурношћу могао би прорећи само онај који би већ сада јасно могао рећи каква ће бити војна ситуација у мају.

Према стокхолмском извештају „Тајмса" вероватно је да ће финска влада учинити последњи покушај да извесним противпредлозима држи отворена врата преговора. Из Хелсинкиа се очекују нови предлози о спремности Финске за преговоре.

———ooo|||ooo———

БОРБЕ У БУРМИ

Њу Делхи, 17 март. — (БТ). Из Енглеске се јавља да су се енглеске трупе и трупе из западне Африке искрцале у Бурми, на левом крилу јапанских трупа и продиру у унутрашњост земље. Трупе које су се искрцале припадају Четрнаестој армији.

НА БУГАРСКОМ ЗВАНИЧНОМ МЕСТУ НИШТА НЕ ЗНАЈУ О ПУТОВАЊУ БУГАРСКИХ ДРЖАВНИКА У АНКАРУ

Софија, 17 март. (МТИ) — Поједине стране новинарске агенције и радио станице проносиле су последњих дана вест да ће претседник бугарске владе Божилов и министар спољних послова Шишманов ових дана отпутовати у Анкару ради обнављања бугарско—турског пријатељског пакта, чији рок ускоро истиче. Исти ови страни извори везивали су за ово путовање далекосежне последице. Према другим изворима, тврдило се да ће ради обнове пакта у Анкару отпутовати претседник бугарског парламента Калков

На званичном бугарском месту изјављено је софијском дописнику МТИ-а да немају појма ни о тобожњем путовању претседника владе и министра спољних послова нити претседника парламента.

—————»»»»»»»ооо«««««««—————

ПИТАЊЕ НАКНАДЕ ШТЕТЕ ПРЕД ДОЊИМ ДОМОМ

Лондон, 17 март. (БТ) — Народни посланик Смајт у Доњем дому поставио је питање министру спољних послова Идну да ли савезници намеравају да оптерете непријатељске државе после рата ратном штетом и да ли желе да узму у обзир она искуства до којих су дошли услед грешака учињених у Версају.

Министер спољних послова Идн одговарајући, рекао је да влада студира то питање, међутим, да он сада не може о томе ништа опширније да изјави. О послератној политици сједињени народи треба заједнички да одлуче. На одлуку се тешко може рачунати, док се не испита привредна ситуација непријатељских држава после рата.

Одговарајући на даља питања Идн је указао да је по томе проблему учињена измена мисли између уједињених народа и да су савезнички народи недавно дали заједничку изјаву о томе питању. Радове на томе питању од тога доба продужавало.

—————ооо●ооо—————

АМЕРИКА СУМЊА У РАЗВОЈ ПОЛИТИЧКИХ ДОГАЂАЈА У РАТУ

Вашингтон, 17 март. — (НШТ). Претседник Рузвелт преговарао је у среду дуже времена са министром спољних послова Халом о развоју најновијих међународних политичких догађаја у погледу којих се показује све већа неизвесност у америчким друштвеним круговима. Нарочито забрињава држање Совјетске Русије. Према неким вестима, влада Сједињених Држава спрема дипломатски корак у Москви ради признања Бадољове владе од стране Совјетске Уније. Овај корак Совјета изазвао је велико запрепашћење у Белој кући. За време преговора између Рузвелта и Хала у среду тобоже дефинитивно је стилизован дипломатски протест који ће се упутити Кремљу. Може се претпоставити да ће америчка влада поново замолити Кремљ да јој пружи извесна обавештења у погледу његове политике. Америчка влада жели да упозори Москву на утаначења која су склопљена у Техерану.

Посланица министра хонведства левенташкој омладини

На дан 15 марта у Будапешти је дефиловало 10.000 левенти

Будапешта, 17 марта. — Обавештајна централа за левенте јавља: На дан 15 марта у целој земљи левенташка омладина посветила се, у оквиру свечаности великог славља, прослави празника мађарске слободе. У свима градовима и селима у земљи приређени су тога дана дефилеи левенташке омладине. У Будапешти је ова грандиозна свечаност приређена на Тргу Јунака. 10.000 левенти поређало се на лепо украшеном тргу, куда је у 9 часова пре подне стигао Регентов претставник, министар хонведства, чатаи Чатаи Лајош. Поред тога овој свечаности је присуствовало и више чланова владе.

После певања химне, министар Чатаи Лајош упутио је посланицу левенташкој омладини, у којој је, између осталога, рекао и ово:

— Левенте! 15 март је празник омладине. Онај полет и одушевљена храброст, који су 15 март начинили историским даном, показује вечне примере за наше држање на бојиштима за самоодбрану. Ви, мађарски омладинци, данас живите у бури која се претворила у оркан. И овај светски оркан, можда, баш сада бесни најснажније и не гледа шта му је на путу. Овај оркан, за чије изазивање ми Мађари заиста нисмо криви, изискује од сваког члана нашег народа такве напоре, за које нема примера у европској историји за минулих 10 векова. Данас се не прави разлика између војника и грађанина, мушкарца и жене, одраслог и детета. Сви су дужни да се покажу достојни у вршењу својих дужности, да буду спремни на жртве и одрицање. Сваки треба то да прихвати, хтео или не хтео. Ми желимо да живимо, па према томе треба да се и брачимо! Данас није реч о робовању или слободи, већ много више: о нашем опстанку или уништењу, животу или смрти!

И баш стога ви, данашњи омладинци, стојите пред много тежим задатком него што се налазила мартовска омладина 1848. Ако ви будете својим дужностима удовољили са часћу и вером у своју снагу, онда ћете бити достојни да дочекате као стварност извојевану и истински заслужену лепшу будућност!

Левенте! Ја знам да ћете ви одржати свој завет у духу вечних мартовских дужности. А пошто ћете их одржати, то ће служити на вашу дику и славу!

После овог одушевљено примљеног говора министра хонведства Чатаи Лајоша, оркестри су засвирали »Созат«, а затим је један од левенти декламовао познати родољубиви Петефијев стих, који почиње са речима »На ноге, Мађари!« После тога рецитовале су стихове две левенташице, па је хор отпевао Химнуш, а на крају је положен венац на Спомен-камен Јунака. Ову свечаност завршио је парадни дефиле левенташке омладине.

Посланицу министра хонведства, упућену левенташкој омладини, преносио је 15 марта у подне и будимпештански радио, коју је левенташка омладина у целој земљи са највећом пажњом слушала.

Италијански фронт

Ситуација на ратишту код Касина

Рим, 17 март. (МТИ) — На јужно-италијанском фронту Англосаксонци покушавају са продором. У среду је 800 бомбардера — половина летећих тврђава — бомбардовало Касино. Овај град налази се у рушевина. После тога непријатељска артилерија испалила је 4.000 граната. Па је затим почео напад пешадије потпомаган тенковима. Услед јаког отпора немачке одбране непријатељски планови су осујећени и град се и надаље налази чврсто у немачким рукама. Позивиона борба око мостобрана и даље траје а висински положаји су у више махова мењали господаре. Немци италијанско приморје најбрижљивије посматрају и спремни су на сваку могућност.

Из Рима ће се за најкраће време преместити две војне болнице у северни део области, у којима се негују мање повређени рањеници.

У раним јутарњим часовима у четвртак немачки борбени авиони у затвореним јединицама у ниским летовима и летовима за обрушавање поново су напали магазине са материјалом и истоваре на подручју мостобрана код Анцио. Бомбе су падале на циљеве и примећено је више жестоких експлозија. Може се рачунати с тим да су уништени магацини са погонским материјалом и муницијом.

—————«««««««(|||)»»»»»»»—————

БУГАРСКА ШТАМПА ОБЈАВЉУЈЕ ИЗВЕШТАЈЕ О БОМБАРДОВАЊУ СОФИЈЕ

Софија, 17 март. — (ДНБ). Штампа доноси детаље о ваздушном нападу англосаксонских авиона извршеног у ноћи између 16 и 17 марта на Софију. Према том извештају бачене су бомбе огромних размера на центар Софије. Поред осталих зграда које су оштећене, знатно је оштећена Академија наука, палата Ректората Универзитета и универзитетска библиотека. Више великих бомби пало је у близини цркве Александра Невског и Св. Софије.

Америка ће прекинути односе са Финском

јављају из Вашингтона

Цирих, 17 март. (МТИ) — Јавља се из Вашингтона: Високи чиновници министарства спољних послова састали су се на ванредне разговоре. На разговорима је узето у расматрање питање прекида дипломатских односа Сједињених Држава са Финском.

Лисабон, 17 март. (МТИ) — Према извештају из Вашингтона, влада Сједињених Држава узима у озбиљан претрес питање прекида дипломатских односа са Финском. Америчко министарство спољних послова већ је објавило да подробно проучава став Финске према мировним условима Совјетске Уније.

ШПАНСКО-АНГЛОСАКСОНСКИ ПРЕГОВОРИ

Базел, 17 март. (БТ) — Лондонски дописник „Базел Национал Цајтунга“ јавља:

Преговори који су вођени између Англосаксонаца и Шпаније по питању неутралности Шпаније, према лондонским информацијама, налазе се непосредно пред завршетком. О садржају и предмету преговора мало се може чути зато што обе стране не долазе до убеђења да је боље када се што мање удара на велика звона. Истовремено у Лондону не таје да са савезничке стране могу бити задовољни у погледу резултата досадашњих преговора и да се углавном постигло оно што се желело постићи. С тим у вези у Лондону су са изненађењем примили вест да досадашњи британски амбасадор у Мадриду сер Самјуел Хор неће поново примити своју дужност. У Лондону се говори да Хор хоће поново да учествује у раду парламента.

—————ооо|||ооо—————

КАНАДА НЕ ТРАЖИ ПРОТИВУСЛУГУ ЗА ТРАНСПОРТ РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА

Женева, 17 март. — (ДНБ). Према извештају из Отаве, Канада се одрекла свију плаћања за транспорте ратног материјала које је слала за рачун савезника. Ову одлуку канадске владе саопштио је претседник владе Макензи Кинг у канадском Доњем дому у четвртак.

—————«««««※»»»»»—————

ВИЛХЕЛМШТРАСЕ О СУМЊИЧЕЊИМА НА РАЧУН ЈУГОИСТОЧНИХ ЕВРОПСКИХ ДРЖАВА

Берлин, 17 март. (ТП) — У Вилхелмштрасе један дописник поставио је питање да ли су Совјети поднели предлоге и другим савезницима Немачке односно да ли су тачна она тврђења да ће Савезници у југоисточној Европи у будуће узети знатнијег учешћа у ратовању.

Посланик д-р Шмит је на то одговорио да то одговара чињеницама, пошто је рат нерава Савезника последњих дана у већој мери био уперен против југоисточне Европе, пошто се бура око финског питања не мало стишала. Упркос томе Берлин у опште нема намеру да се бави питањем како би онемогућила овај пропагандистички талас. Шта више у Берлину се сматра као излишно да се подробније баве овим сумњичењима, којима савезничка и делимично неутрална штампа преплављује неке савезнике Рајха. Више се указује на држање појединих погођених држава, тако су на пример словачки државници поводом словачког народног празника на најјаснији начин изразили своју непоколебиву одлуку, да ће у рату до краја истрајати уз Немачку. У Румунији су и званична пресбиро и штампа заузели став у вези са савезничким сумњичењима и тамо је одлучно изјављено да ће се Румунија и на даље задржати на темељима своје народне части и свог савезника. И да се против свеког сумњичењу од стране непријатељске пропаганде. Са бугарске стране у последње време су се чуле веома убедљиве изјаве. То је савршено довољан одговор енглеским пропагандистима који не треба да мисле да ће се верност савезника према Рајху путем њихове агитације моћи да уздрма више.

Што се тиче другог, мање важног питања, које се односило на начин појачавања ратовања, коментатор у Берлину је изјавио да није опуномоћен да даје у вези с тим било какве изјаве или примедбе.

Сегодан

СУБОТА, 18 МАРТ 1944

— Недеља у Саборној цркви. Пева Хор Саборне цркве, Диригент г. Милутин Ружић. Литургија српска народна. Велика јектенија — Тајчевића, Слава — Остојића, Кресту Твојему — Остојића, Алилуја и даље — Мокрањца, За мртве — Пашћана, Херувимска песма — Петра Крстића, Оца и Сина — Мокрањца, Канон евхаристије — Мокрањца, Оче наш — Тајчевића, Један свјат — Мокрањца. Причасно: На рјеках вавилонских — Коњовића, Завршно — Мокрањца (367).

— У Сабадки свечано прослављен дан мађарске слободе. На дан 15 марта пре подне одржана су благодарења у црквама, а затим у 11 часова свечана академија у Градском позоришту. На академији говорио је капетан витешке столице д-р Бернат. Осим тога приређене су свечаности у свима мађарским друштвима. У мађарској народној касини говорио је велики жупан д-р Рек Андор, а у Непкеру познати мађарски књижевник и новинар Гева Феја. У Градском позоришту приказана је на свечаној претстави оперета „Петефи".

— Течај за машинске руковаоце при вршалицама и машинама за семе за сетву. Овај течај приредиће управа државне занатске средње школе у нашем граду. Течај почиње 27 марта у 8 часова ујутру и трајаће од прилике 10 дана. Школарина износи 45 пенга. Пријаве и школарина могу се упућивати преко поште до 24 марта. Подробнија обавештења пружа управа ове школе, Ујвидек, Ракоци Ференц ул. бр. 75.

— Ухапшене две жене због продаје живине изнад максималне цене. Органи полиције, који имају дужност да контролишу цене, извршили су јуче контролу на живинској пијаци. Том приликом су ухапшене Фиштеш Терез, рођ. Морвај из Болдогасоњфалве, што је за пар пилића тражила 45 пенга, Павловић Катица рођ. Рајков, из Шајкашћерђа, која је тражила за пар кокошака 45 пенга. По завршеној истрази обе ће бити предате Државном тужиоштву.

— Сабадка је прва у погледу испуњавање дужности у вези са предајом вишка пшенице и осталих производа, — изјавио је на скупштини управног одбора нови шеф главног надзорништва за јавно снавдевање д-р Нађ-Немет. Сабадка се налази на челу табеле свих градова. Градско пореско звање дало је извештај, из кога се види да порески заостатак износи 7.463 000 пенга, а овогодишњи разрез 8.161.000 пенга.

— Славни шведски тенориста умро на позорници. Како се из Сан Франциска јавља, славни шведски тенориста Аролдо Линди срушио се за време претставе на позорници тамошње опере и тек што су га изнели у гардеробу, он је издахнуо. За то време је публика, не слутећи ништа, бурно аплаудирала популарном уметнику. Тога вечера Линди је играо главну улогу у опери „Бајадере".

Пала је пресуда о текстилној афери у Сабадки

Вајс је осуђен на 8 месеци робије, Хан на 2 месеца и 1000 пенга, остали на новчану казну

Ендре Хан, трговачки помоћник, вратио се прошле јесени са радне службе у Сабадку. Није имао никаква посла, па се почео бавити посредовањем разне робе, која се не може добити по радњама. Тако је дошао у додир са трговачким помоћником Мартином Горчиком, кога је упитао да ли може да му набави 30 метара дамаста.. Горчик му је то обећао. Упитао је за ову робу свог друга Футо Михаља који је пошао даље да распитује и нашао ту робу код Вајс Јожефа. Вајс је рекао да у свом стану има око 18 метара и то ће сутра донети. Одредио је и цену. Рекао је да стаје 74 пенга по метру. И тако је ово ретко платно ишло онда од руке до руке, кроз читав ланац: од Вајса преко Футоа, Горчика до Хана. Свако је додао своју зараду основној цени од 74 пенга, па је тако Хан продао као мирнодопску робу за 100 пенга гђи Борбали Ленхарт, власници млина у Бајмоку. Гђа Ленхарт, купила је дамаст за своју кћер. Међутим, када је после два-три дана платно поквасила у топлој води и исцедила, морала је констатовати, да је купила обичну ратну робу од вештачког материјала. Одмах је поднела пријаву тужиоштву, које је оптужило све учеснике ове прве текстилне афере у Сабадки.

Суђење је одржано јуче. Вајс пориче, да је текстилну робу, која је нађена у његовом стану у доста великој количини, прикрио због спекулације. Тврдио је да је то оставио за себе и своју породицу. Признаје да је Футоу продао дамаст, али, вели, да је платно купио прошлог лета у Будапешти од непознатог човека, без рачуна, за 60 пенга по метру, па је имао право да рачуна 74 пенга. Футо, Горчик и Хан признали су да су криви, јер су учествовали у ланчаној трговини.

Уосле тога дали су реч тужилац д-р Андалић, па је одржао већи говор бранилац Вајса д-р Еден Нађ, бранилац Футоа, д-р Емих, као и бранилац Горчика Иван Малагурски. Суд је прогласио да су сви криви због поскупљења робе, која је преко потребна народу. Вајса је осудио због злочина поскупљивања и прикривања робе на 8 месеци робије, на губитак часних права у трајању од 3 године и да солидарно плате 1850 пенга уместо продајне цене робе, која се не може конфисковати.

Остали су кажњени због преступа по истом параграфу и то Хан на 1.000 пенга или 100 дана затвора, Горчик на 800 пенга или 80 дана затвора, а Футо на 500 пенга или 50 дана затвора. Државни тужилац поднео је жалбу апелацији против пресуде Вајсу, Горчику, Футоу и Хану због примене параграфа о олакшавајућим околностима. Вајс се такође жалио, док остала тројица нису.

После тога одржано је одмах и друго суђење Хану због преваре, јер је обично платно ратне производње продао као стару предратну робу. Хан је правомоћно осуђен још на два месеца затвора.

ЗРИЊИ БИОСКОП

Премијера француског светског филма

Гроф од Монте-Христа

Од 18 до 22 марта 1944 I део: „Роб тврђаве ИФ"
Од 23 марта 1944 II део: „Гнев"

ВАЖНО! Почетак претстава овога филма је: 2, 3, 5 и 7 часова

Извадите карту у препродаји, дневно од 10—12 часова

За ову претотаву у пела 2 часа, цене места су као за Матине

— Крајем априла укида се ограничење затварања радњи. Пре извесног времена издата је наредба, која је час отварања и затварања радњи знатно скратила, а у понедељак су све радње, изузев спецерајских трговина и трговина намирницама, биле затворене. Ова мера предузета је била у првом реду из обзира штедње с огревом и осветљењем. Пошто ни трговци ни купци нису одобравали ову наредбу, а она је непријатно погодила и чиновнички сталеж, надлежни су, како се сазнаје, решили да се овај начин отварања и затварања радњи крајем априла укине.

— Мачка спасла живот шестогодишњој девојчици. Како се из Берлина јавља, у немачком селу Тајсендорфу напао је шестогодишњу девојчицу оних дана побеснели ован. Мачка из куће приметила је то и скочила на овна и заривши дубоко своје нокте у његово тело задржавала га је све дотле, док није стигла помоћ. Тако је девојчица спасена од побеснеле животиње.

† Софија Чампраг рођ. Богосављев. Јуче по подне у 2 часа преминула је у нашем граду у 78-ој години живота Софија Чампраг рођена Богосављев. Сахрана покојнице обавиће се у недељу у 2 часа по подне из капеле на св. Алмашком гробљу.

— Планетарима није потребна обртница. Из Будапеште се јавља: У вези са једним конкретним случајем, министар трговине је утврдио да се професионално баве продајом планета са папагајима махом сиромашни инвалиди, па је решио да се ово занимање не везује за обртницу, нити за полициску дозволу.

— Услед разбојничког напада изгубио моћ говора. Из Коложвара се јавља: Зидарског помоћника Кун Шандора су напала, претукла и опљачкала непозната лица ноћу. Пролазници су Куна нашли онесвешћеног насред улице. У болници је утврђено, да је он услед тешке повреде на глави изненадно изгубио моћ говора.

БИОСКОП РАКОЦИ

ДАНАС

Од 17—20 марта

ТРАМПА

(Csere-bere)

Весела мађарска игра

Латабар К., Борди Б., Силаши Л., Киш и Шомођи

РИМСКИ-КОРСАКОВ

На данашњи дан пре сто година родио се у Тихвину велики руски композитор Николај Андрејевић Римски-Корсаков. У тајну композиције први га је упутио његов учитељ клавира Федор Калина, да би дошао под утицај Балакирева. Римски-Корсаков је један од најизразитијих руских националних музичара. Године 1865 појавила се и његова прва симфонија. Ово је била прва руска симфонија уопште. На петроградском конзерваторијуму постао је 1871 год. професор инструменталне музике. Седам година је био Директор Музичке-слободне школе. Са Кјујијем, Балакиревим, Бородином и Мусоргским образовао је т. зв. „совез петорице нових". Група петорице постигла је то, да је руска национална музика достигла велико савршенство и углед ван граница Русије.

Римски-Корсаков био је прави мајстор у употреби руских народних мотива, као и старих црквених напева. Његова снага није у мелодији већ у самој хармонији, ритму и оркестрацији. Компоновао је велики број опера међу којима су најпопуларније: „Снегурочка", „Царска невеста", „Садко", „Девојка из Пскова", „Салтан" и „Моцарт и Салиери". Поред три симфоније он је компоновао и Српску фантазију за оркестар, концерат за виолину и клавир, гудачки квартет као и познати балет „Шехерезада". Радио је и на инструментацији „Бориса Годунова" и „Хованштине" после смрти Мусоргског.

Од руских композитора ученици су му били Глазунов, Љадов, Аренски, Гретчанинов, Иполитов-Иванов, Черепин и Стравински. Умро је 21 јуна 1908 год. у Љубенску.

— Муж пријавио жену због „црне трговине". Полиција је добила јединствену пријаву: Андраш Њуспл из Пиле улице 4 у Сабадки пријавио је своју жену наводећи да она врши „црну трговину". Додао је да има код куће већу количину сланине и масти. Детективи су одмах изишли на лице места, где су стварно нашли 15 кгр. меса и 25 кг сланине за маст. Полиција је запленила сланину и месо, а жену ухапсила.

Личне ВЕСТИ

— Д-р Владислав Фројд, специјалиста за ухо, нос и грло преселио се из Ујвербаса у Сабадку, Ержебет ул. 14 (код станице). М24

БИОСКОП НЕМЗЕТИ

Од 16—19 марта

Људи на снежнику

(EMBEREK A HAVASON)

Златном медаљом одликован мађарски филм

Гербе Ј., Селаш А., Бихари Ј. и Маклари З.

Саопштење Апровизационог звања

ОВЕ НЕДЕЉЕ ДАВАЋЕ СЕ 15 ДЕКА МЕСА

Ујвидечко Апровизационо звање овим путем обавештава потрошачку публику да ће се ове недеље у нашем граду давати 15 дека говеђине по особи.

—#■#■#—

— **Треба пазити на термометре.** Министар унутрашњих дела упутио је допис свима шефовима муниципалних власти, позивајући их да скрену пажњу здравственим заводима, који делују на њиховом подручју, да у појачаној мери пазе на термометре. На пољу производње термометара, наиме, показују се у новије време тешкоће, па се може рачунати с тим, да се разбијени или на други начин оштећени термометри неће моћи надокнадити новима. И стога у свима болницама и другим здравственим установама треба при употреби термометра поступати на највећом брижљивошћу и тежњом како не би дошло до застоја и тешкоћа у вези са лечењем болесника.

— **Лажна лекарка у Сабадки осуђена на робију.** „Нова пошта" јавила је да је у Сабадки ухапшена лажна лекарка Лизолета Крамолин, родом из Сексарда, стара 27 година, која је ушла у градску болницу ради лечења, претставила се као лекарка, па је одмах и добила службу као помоћна лекарка. Ње су се сећали и лекари са Универзитета у Печу, где је тобоже похађала предавања. Она је у ствари била у Печу, али само као болничарка, где се претстављала као студент медицине. Најзад се задужила, па је побегла. Тако се утврдило, да је Лизолета обична хохштаплерка. Суд у Сабадки осудио ју је на 7 месеци робије. Суд у Коложвару осудио је Лизолету због сличних деликата на 4 месеца затвора, а суд у Секешфехервару такође је покренуо поступак против лажне лекарке. Државно тужиоштво предложило је суду у Сабадки, да у место ових казни одмери скупну казну. То је учињено јуче и сенат д-р Линцера одмерио је Лизолети у место ових казни, 10 месеци робије.

— **Бугарска води одлучну борбу против црне берзе.** Из Софије се јавља: Министар унутрашњих послова наредио је органима државне полиције да најодлучније поступају према лицима која тргују на црној берзи. Први резултат ове мере било је хапшење више стотина набијача цена, који ће бити оптужени за дела која се кажњавају на основу закона о преступима против интереса ратног вођења.

Ослобођен оптужбе да је украо 400.000 динара Варга Геренда Ференц

бивши баштован из Темерина

Као што је »Нова пошта« пре извесног времена писала, својевремено је одложено суђење Варга Геренда Ференцу, бившем темеринском баштовану, који је оптужен да је украо априла 1941 године 400.000 динара. Јуче је поново ово суђење настављено.

Према оптужници, Варга Геренда Ференц је 12 априла 1941 године, када је грађанска straža недалеко од Темерина зауставила један велики војни југословенски ауто, користио прилику и украо поменути новац. Војни аутомобил је требао да продужи пут за Срем. Грађанска straža је затражила да југословенска војна лица, која су била у аутомобилу, предају оружје и да се легитимишу. Како су официри одбили да предаду оружје, изродила се борба, чији је резултат био више мртвих. Када је пушкарање престало из аутомобила је изашла једна жена и том приликом је из аутомобила испала једна торба за акта. Ова торба је нестала. После тога на лице места је стигла мађарска летећа војна комисија да спроведе извиђај. Том је приликом саслушана и поменута жена, која је изјавила да је нестала једна торба за акта у којој се налазили 400.000 динара готовог новца. Власти су повеле истрагу која је остала без икаквог резултата. У селу се почело причати да је торбу украо Варга Геренда Ференц, који се крајем априла исте године отселио из Темерина у Ујвидек, где је купио две куће. Када се то сазнало по селу се још више почело шапутати да је Варга куће купио од украденог новца. Жандармерија је поново почела истрагу и пошто је било оправдане сумње да је крађу извршио Варга Геренда Ференц, државно тужиоштво је издало наредбу да се он ухапси а против њега је подигнута оптужба.

По овом случају одржана је већ једна главна расправа на којој су саслушани многи сведоци који су сви тврдили да је Варга однео тајну и да је вероватно од тога новца купио оне две куће.

Оптужени енергично одбија сумњу од себе и тврди да се није налазио у близини аутомобила у критичном моменту. Упорно тврди да је куће купио од своје уштеђевине коју је стекао као баштован за 10 година. Суд је одложио расправу и одредио саслушање стручњака који је требао да да мишљење да ли је могуће да један мањи баштован уштеди оволику суму новца. Варга је за две куће у Ујвидеку платио 32.000 пенга а на оправку за те куће је потрошио још преко 3.000 пенга.

На данашњој расправи саслушан је стручњак Хорват Ференц, који је пред судом изјавио да је за време Југославије, када се оптужени бавио баштованством и одгајивао племените врсте ружа и воћака садница, био процват овога посла. У Београду се могло веома много продати и могло се зарадити доста новаца јер су се нарочито руже много тражиле. Каже да је оптужени могао годишње зарадити 30—50.000 динара, према томе је могао уштедети новац за који је купио куће. После тога су саслушани још неки сведоци, па је суд донео пресуду којом је Варга Геренда Ференц ослобођен. Претставник јавне оптужбе г. д-р Сентбенедеки Еде, потпретседник Државног тужиоштва, није се задовољио овом пресудом и уложио је призив. Оптужени и његов бранитељ адвокат д-р Видаковић Реже су задовољни пресудом.

—ooo|||ooo—

— **Обезбеђење потребних количина дрвеног угља.** Из Будапеште се јавља: Услед временских неприлика, прошлих недеља је у великој мери отежавана производња дрвеног угља типа »бокша«, јер су произвођачи који раде под ведрим небом, услед многих киша били ометани у своме послу. На тај начин, за задовољавање потребе у дрвеном угљу преостао је једино фабрички произведени ретортни дрвени угаљ, који је, међутим, био довољан само за домаћинства, али не и за разне занатске струке. Надлежни чиниоци претресали су ово важно питање и сада решили, да се потребни дрвени материјал за производњу дрвеног угља »бокша« путем дирекција шума несметано обезбеди произвођачима угља. На тај начин, осигурана је производња више хиљада вагона дрвеног угља, па ће се тако моћи да фабрикује у пуној мери и дрвени угаљ за занатлије.

Јавна захвалност

Приликом смрти нашег никад непрежаљеног супруга, оца, брата, ујака и деде

АЛЕКСАНДРА-ШАЦЕ ШАПОЊЦА

индустријалца

овим путем захваљујемо свима сродницима, пријатељима и познаницима као и свештеницима и калуђерима који су учествовали на сахрани и писмено или усмано изјавили саучешће.

Фелшекабол, 17 марта 1944 год.

Ожалошћена породица

За наше село

УСПОСТАВА ОДЕЉЕЊА ЗА ИСПИТИВАЊЕ СЕМЕЊА ПРИ М. КР. ИНСТИТУТУ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНЕ ОПИТЕ У УЈВИДЕКУ

М. кр. Опитни институт за пољопривреду у Ујвидеку саопштава пољопривредницима, да је на основу Наредбе м. кр. Господина Министра пољопривреде бр. 118.340/1943 институт почео рад још у 1941 години на поново освојеном Делвидеку.

Делокруг рада института је у првом реду испитивање жутарица, кукуруза, мауна (грашка, пасуља, сочива, соје итд.), а које семења шаљу економи, трговци и чиновници институту ради испитивања, те се о свршеном послу шаље „обавештење о испитивању" као и „уверење о испитивању".

Не испитује се семење репе, траве и зелени. У погледу осталих семења делокруг рада на испитивању сужава се на територије где се негује и о томе се шаље по послатим узорцима само „обавест о испитивању".

Не врши се испитивање за класификацију (детелине и репиног семена) и не издају међународна уверења. У случају класификационих испитивања, односно током поступка за признање семена, чиновници института у случају потребе а по појединим случајевима на основу опуномоћења и упутства од стране будапештанског завода поступају као купци узорака.

Чиновници института сарађују исто тако у име и по опуномоћењу будапештанског института на основу прописа зак. чл. XLVI из 1895, који регулише промет семења као контролори власти.

Узорке узете приликом контроле испитује будапештански институт и даје и стручно мишљење. Исто тако у име будапештанског института — на молбу непосредно од странке, стручни чиновници института раде као преузимачи узорка у случајевима када странка тражи уверење за домаћу али међународну употребу, док за издавање таког уверења институт није овлаштен.

Институт предмете који се не налазе у његовом делокругу али њему упућене узорке или молбе шаље одмах будапештанском институту, а молиоца обавештава.

За преузимање узорка и испитивања меродаван је правилник завода за испитивање семења и узимање узорка као и тарифа.

—•(|||)•—

— **Моторизовани крадљивци кобасица.** Из Печа се јавља: Непознати лопови украли су од спецерајисте Кубанек Марије из Шељеа, одмах после клања свиња, већу количину масти и меса. Лопови су доцније после димљења кобасица, поново дошли на исто место и украли и сушене кобасице. На то је тешко оштећена жена монтирала у шпајзу алармно звоно и када су лопови и по трећи пут посетили шпајз, звоно је зазвјало. Суседи су на то истрчали и пошли у потеру за лоповима, а један од њих је испалио неколико револверских метака на њих. Један од крадљиваца је рањен, али му је друг помогао да прескочи преко зида и они су успели да побегну са мотоциклом. Полиција трага за овим дрским лоповима.

Контролисање података докумената војних обвезника

Министар хонведства у споразуму са министром унутрашњих послова одредио је контролисање података евиденције мушких војних обвезника од 18 до 60 година, дакле оних, који су рођени од 1926 до 1884 године. Сваки војни обвезник нека припреми своју војну легитимацију (на пример, војнички легитимациони картон, уверење о регрутацији, уверење о неспособности, војничко отпусно писмо, уверење о инвалидитету, уверење о обавезној радној служби, левентску легитимацију и грађански лични картон) и нека без устручавања прикаже контролним органима у своме стану, а који ће се легитимисати са легитимацијом снабдевеном округлим печатом и потписом.

Војни обвезник који се у току дана не налази у своме сталном стану нека остави своју војничку легитимацију до 31 марта код кућевласника, старатеља куће, домара или лего-команданта или његовог заменика, односно код оног лица које се стално налази у кући. Војни обвезник који још није служио војску дужан је да поднесе своје податке најсавесније, односно да попуни рубрике упитног арка. Од немађарских држављана може се примити само уверење о страном држављанству или пасош, који важи као легитимација иностраног држављанина.

Они који су овлашћени да рукују кућама у смислу Наредбе м. кр. министра унутрашњих послова бр. Б. М. 361.056-К. XVIII—1944 дужни су да отпрате органе за вршење контроле у стан војнога обвезника, потпомажу у њиховом раду и да ради олакшања контроле имају у приправности азбучни именик (евиденцију) станара куће.

Лица овлашћена за руковање кућама — свесни своје одговорности — дужни су да својим потписом потврде на формулару контролних органа да су упитне формуларе сви мушки становници у кући од 18 до 60 година попунили. Надаље одговорни су да контролишу дате и попуњене податке на упутним формуларима са подацима евиденције станара.

Контролни органи појавиће се са легитимацијама које потичу од војне команде (легитимације ће бити снабдевене са бројем, округлим печатом и потписом) у присуству лица овлашћеног за руковање кућом. Сваки војни обвезник, према томе, дужан је да на први позив и без икаквог задоцњења покаже своју војну легитимацију.

Против лица који ускрате давање тражених података и не приме моје органе, избегавају их или их вређају покренућу најстрожији поступак.

М. кр. Ујвидечка хонведска командна станица.

»»»»»»»ооо«««««««

ШАХ

ШАХ МЕЂУ РАДНИЦИМА ИЗ ДЕЛВИДЕКА

»Скуп шахиста Делвидека« радничке чете у Ђеру шаље нам ове редове: „Наша чета култивише, у доколним часовима, краљевску игру. Свако вече, после свршеног рада, поставимо шаховске табле са фигурама на наше радничке постеље, и лепо је видети како уморне радничке руке, са засуканим рукавима, пажљиво покрећу шаховске фигуре. Сви нестрпљиво очекујемо недељни број »Нове поште«, да бисмо прегледали шаховску рубрику, и свагда се такмичимо ко ће пре решити проблем или коначницу. Ускоро ће наша чета да одржи и шаховску утакмицу за првенство Радничке чете 5019. Бориће се: М. Николић, К. Јовичић, С. Антонић, С. Ђукић (Ујвидек), В. Суваћар (Урсентиван), Л. Јовић, Т. Исаков, Љ. Бабин (Каћ), М. Ђулибрк (Офутак), В. Кобиларов (Окер), Ј. Ђермен (Болдогасоњфалва").

Са похвалом бележимо ово интересовање радника за шах, које нека послужи и другим радничким групама за пример. Уместо коцке, карте и сличних убитачних занимања која су извор сваком злу, — племенита краљевска игра ће најбоље послужити за разоноду и душевна уживања баш после физичког рада. Радо ћемо доносити и даље вести у вези са шаховским кретањем међу нашим радницима.

—#■#■#—

— **Поздрави.** Обвезници Радне чете из Кечкемета поздрављају своје родитеље, жене, децу, рођаке и пријатеље, и то: Шеат Никола, Волић Бранко, Лазић Иван и Бежанов Аца.

Имена решавача наше квадратне загонетке из „Дечје поште" од 10 марта

Поред већ објављених имена у јучерашњој „Дечјој пошти", доносимо даља имена оних који су правилно решили нашу квадратну загонетку у бр. од 10 марта:

Алшокабол: Анкица и Аца Јанић; *Апатин:* Фр. Месинг, трг. помоћник; *Бач:* И. Црнојачки, Антун Ловрић, I. р. грађ.; *Бачфелдвар:* Сава и Невенка И. Петров, III. р., Мара В. Козарска, В. р., Тома Секулић, VII. р., М. Живанчев; *Барања Кишфалуд:* Вета Остојић, V. р., Љубица Убавић, VII. р., Душанка Кишфалубац, VI. р.; *Бачтоварош:* Марко Васиљев, IV. р., Вида и Нада Коканов, VI. и IV. р., Ст. Панић, IV. р., Ст. Протић, VII. р.; *Болдогасоњфалва:* Видосава Ђукић, V. р.; *Будапешт:* Ст. Вујичић, I. гимн.; *Жабља:* Добрила Терзић, VII. р., Пера Рајчетић, IV. р., Миомир Апић, V. р., Иванка Рајчетић, V. р., Мирослав Тешин, V. р.; *Зомбор:* Миленко Лалошевић, II. р., Рад. Мијатовић, VIII р., Момчило О. Ковачић, VI. р., Јелица Депалов, III. р. грађ., Јелена Лемаић, IV. р., Марија Делић, IV. р., Вера Радојевић, IV. р., Мирјана Јањатовић, IV. р., Мирко Јерковић, VIII. р., Ст. Љубојев, VIII. р., Марија Р. Прибић; *Качфалу:* Ст. Остојић, гимн.; *Каранч:* Ст. Барбировић, Славко Дадић; *Келпењ:* Невенка Говорчин, V. р., *Кула:* Загорка Славковић, III. р.; *Лилиомош:* Мирослав Маливук, IV р., Исидор Попарић, III. р.; *Мартонош:* Миленко Д. Ардаловић, IV. р., Рад. Петрић, IV. р., Вој. М. Бакалић, II. р. грађ.; *Обече:* Боба Арновљевић, Смиљка Стапарски, V. р., Верица В. Живков; *Овербас:* Маринко Поповић, VI. р.; *Окер:* Живко Угелац, Лаза М. Пашански, VI. р., Софија Г. Шокић, II. р., Душица В. Кобиларов, IV. р.; *Опаланка.* Софија Мишков, V. р., Лазар П. Бороцки, I. р. грађ., Мара М. Савић, IV. р., Даница Шиђаркин, I. р. грађ., Драга Милутиновић, IV. р., Бранислав Нешић, III. р. грађ., Анкица Шијаков, VI. р., Доминка и Деца С. Лачанска, III. и IV. р.; *Ором:* Александра Турчанинов, III. р.; *Ошове:* Рајка Крстин, Спасенија Јелић, IV. р., Драгица Мишић, V. р., Миљана Јелић, III. р., Стојанка Станимиров, VI. р.; *Параг:* Софија Милић, IV. р., Босиљка Б. Панић, V. р., Јеленка П. Лазић, VI. р., Живорад Попов, VII. р., Нада Вучковић, IV. р.; *Пачер:* Веселин Цвркушић, III. р., Јулка Берберић, VI. р., Томислав Цвркушић, IV. р.; *Петерреве:* Пајица и Драгица Декански, III. р., Драгић Сегедински; Верица Панић; *Пелмоноштор:* Стеван Анђелић, V. р., *Пирош:* Бојана и Милица Дамјанов, V. и VI. р., Јулка Блануша, V. р., Милана Милков, V. р., Вукосава Коларски, VIII. р., Мирјана Милорадов, IV. р., *Сабадка:* Мара Бешлић, I. р. гимн.; *Силбач:* Свет. Туторов, VI. р., Нада Вукадиновић, III. р., Јелица Арсенић, VII р., Стева и Вида Бајац, Милна Заруцски, V. р., Алекса Пајић, VII. р., Драгица Голубов, III. р., Јовица Срданов, IV. р., Никола Пајић, V. р., Паја Живанов, VII. р.; *Сентамаш:* Милан Ђ. Иваниић, VII. р., Зорица Миланко, IV. р., Милица М. Нићин, IV. р.; *Тител:* Даринка Маринков, V. р., *Турја:* Анђелка Елесин, II. р., Вера и Нада Николић, Станислав Станков, V. р., Драг. Томић, II. р. гимн., Стеван Оданић, V. р.; *Ујвидек:* Јулка Мерковић, III. р., Пера Крчмар, Мирослава Бојановић, V. р., Милица Грубишић, V. р., Љубица Нинковић, V. р., Милка Крга, V. р., Гроздана Драговић, VI. р., Стеван Бајић, II. р., Мирјана М. Ружић, II. р., Александар С. Великић, II. р. грађ.; *Урсентиван:* Тоша Гајић, IV. р., Милан Т. Бабић; *Фелшекабол:* Зорица Стефановић, V. р., Пера Пауниќ, Ана Каћански, III. р.; *Чоновља:* Михајло Мајеровић, III. р.; *Шајкашсентиван:* Добрила Крклуш, VI. р., Мирјана Илић, I. р. основне школе.

Затим смо још примили правилна решења од следећих: *Алшокабол:* Павле И. Ђурђев, V. р.; *Бачтоварош:* Ст. Дорић, VII. р.; *Бегеч:* Тодор Леђенац, IV. р.; *Бођан:* Ружица Шимуновић, V. р.; *Дерње:* Вес. Ф. Купусинац, III. р.; *Болдогасоњфалва:* Васа Дејановић, Милорад Новаков; *Вишисентђерђ:* Стјепан Црнчић мл., VI. р.; *Жабља:* Даница Чонкић, V. р., *Зента:* Милена Бесараба, Милана Прерадов, IV. р.; *Качфалу:* Вида Стојковић, VI. р., Софија Бертић, VI. р.; *Мартонош:* Влад. А. Шупић, VI. р., Љуб. Б. Попадић, V. р., Васа Р. Ракин, V. р., Слободан М. Бандин, V. р.; *Мохол:* Ковица Љ. Јанковић, III. р.; *Надељ:* Зорица и Радојка Сиришки, IV. и III. р., *Опаланка:* Славуј Малетин, I. р. грађ., Љубица М. Јовицки, VI. р., Латинка Крстић, V. р.; *Параг:* Пера Марјанов, IV. р., Жива Пекар, VII. р., Ђока Прерадов, VI. р., Пава Мартић, VI. р., Ђ. Голубовић, VI. р.; *Петерреве:* Ђока Петровић, V. р.; *Пирош:* Миленко Коларски, VII. р.; *Сентамаш:* Александар Мудрински, I. р., Свет. Курјачки, I. р. грађ.; *Ујвидек:* Сима Гуцунски, III. р., Урсентиван: Стеван Милић, II. р., Јоца Милић, II. р., Влајко Ралетић, VII. р.; *Чурог:* Драгица Смиљански, VI. р.; *Шајкашђерђе:* Верица Лазић, IV. р.; *Шајкашсентиван:* Милан Д. Јагар, месарски научник.

—«««««✱»»»»»—

Књиге и листови

МАЂАРСКИ ЦРВЕНИ КРСТ

(Magyar Vöröskereszt)

Број 3 службеног органа Мађарског Црвеног крста доноси уводни чланак о пореклу идеје хумане организације »Црвени крст«, која потиче још из најстаријих времена. Сликама и речју приказана је подземна болница у Будапешт-Секешфеварошу, заштићена од ваздушних напада, са модерним уређењем. Свеска, даље, садржи службене вести и извештаје о кретању организација Црвеног крста у земљи и иностранству, прилоге за Црвени крст, преписку у вези са овом установом итд. и на крају »Осмех Црвеног крста« са хумористичним текстом.

Претплата на месечник износи десет пенга годишње, за правна лица 40 пенга. Управа листа: Будапешт VIII, Барош ул. 15.

—ооо|||ооо—

— **Доживела 100 година, а никад није боловала.** Из Папе се јавља: Најстарија жена Папе Халас Ержебет сада је навршила своју стотињиту годину. Она је васпитала шесторо деце и на питање новинара, она је испричала, да је у животу много пропатила, али ни једног дана није боловала. Целога свог живота много је радила, а до 88 године је увек сама кувала. Ова старица се и данас осећа потпуно здравом и крепком.

Укрштене речи

Број 62

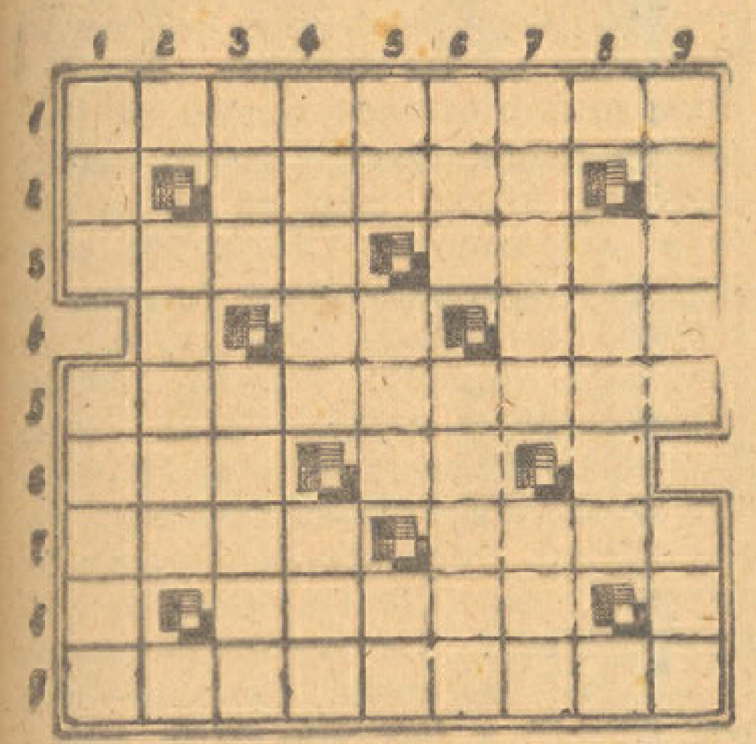

Водоравно: 1) Верлијева опера. 2) Вокал — Талин — сугласник. 3) Презиме енглеског књижевника — госпођа. 4) Француски члан — једна нота — римски бог сунца. 5) Презиме италијанског књижевника. 6) Честа узречица — усклик — вокал. 7) Словенска богиња — стајаћа вода. 8) Свеза — давнашњи — сугласник. 9) Становници Самаре.

Усправно: 1) Руска новинска агенција — често име хотела. 2) Сугласник — поднебље — вокал. 3) Плачљиво (неправилно) — вршим посао. 4) Ваздушног струјања — спортска прослава (у падежу). 5) Страно мушко име — река у Француској (у падежу) — иницијали нашег приповедача. 6) Жалост — место у Босни. 7) Рибаре — жена Стевана Немање. 8) Сугласник — надимак Петра Николајевића, војводе из првог устанка — сугласник. 9) Планина у Србији (у падежу) — каршијска мера (множина).

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 61

Водоравно: 1) Мапа — ерор. 2) О — Атила — а. 3) Колера — СС. 4) Авана — сат. 5) Ита — Жан. 6) Оса — кулак. 7) Би — микадо. 8) В — сомот — б. 9) Лион — вага.

Усправно: 1) Мока — обол. 2) А — овиса — и. 3) Палата — сс. 4) Атена — мон. 5) Ира — ким. 6) Ела — Жуков. 7) Ра — салата. 8) А — Галад — г. 9) Рест — коба.

ПРИЧА »НОВЕ ПОШТЕ«

СТЕВИЦА И ЊЕГОВЕ ПАНТАЛОНЕ

Иванка Стојанова

Сва места у купеу била су заузета. Ја и мој пријатељ, пошто смо први ушли, сместили смо се до прозора, остали редом до нас. Сви непознати и сва господа, осим једне даме, која се ту налазила, као што смо убрзо сазнали, са својим мужем. Била је једна, али вредна, како би рекли, јер нас је целог пута забављала. Да не би сте помислили шта друго, рећи ћу вам одмах: није била ни лепа ни љупка, а уз то и хистерична, па ипак је успела, можда баш зато, да привуче пажњу нас свију.

Био је то сигурно млад брачни пар, мора бити да су се тек недавно узели, јер јој је муж, по свему судећи, био још «неваспитан». На њему се још није видео благотворни утицај женске команде. Јер, непознати господин, чије смо име убрзо затим сазнали, прво, јаче је истурио ноге. Пошто су биле доста дуге, тако истурене допирале су чак испод оног седишта са преке стране. Дискретан додир женине руке опоменуо га је да ноге стави на одређено место, што је он као пажљив муж одмах и учинио.

— Стевице, онај кофер не стоји добро, пашће неком на главу.

И Стевица се дигао и поправио кофер по женином нахођењу.

— Кравата ти се искривила.

Стевица се, благо насмешивши се, окренуо да му је жена поправи.

Дијалог, вођен само с једне стране, постао је за нас занимљив. Сви смо још, истина, држали новине пред собом, чак смо се њима заклонили још јаче, да би се дискретно иза њих смејали и међу собом боље згледали, јер их сад више нисмо читали, него смо с интересовањем пратили час «наставе» мужу.

Стевица је, међутим, и несвесно успео да покаже сву своју »простоту«, јер је после неколико минута почео да чеше, и то јако и гласно, десну руку изнад лакта.

— Стевице! — И он је престао. Али не за дуго, јер га је сад почела сврбити десна страна леђа. Овога пута се чешао мало друкчије, мислио је сигурно да је такав начин чешања пристојнији од оног кад се помажеш руком. Сад је леђа јачим покретима тро о наслон седишта друге класе. Жена, брзо прозревши Стевицину мајсторију, гурнула га је мало јаче, не онако дискретно као кад је испружио ноге. Губила је стрпљење, док је Стевица после опомене седео опет неко време мирно. Али, пошто га сврабеж није никако престајао, и некако као да се помицао са једног места на друго, Стевица је и по трећи пут почео да се чеше, и то на дискретнијем месту. Сви смо то једва дочекали и са нестрпљењем очекивали даљи развој догађаја. А кад је жена, сад већ сасвим изгубивши стрпљење, грубо опоменула Стевицу, он се дигао као опарен и брзо изишао у ходник.

Изненадио нас је његов јуначки гест, ликовали смо заједно са њим.

Путујемо даље. Стевица се збрисао испред врата нашег купеа. Госпођа све нервознија, све се више врпољи. А у купеу нико не говори, сви се згледамо и напето чекамо...

Десет минута... нема Стевице, петнаест... двадесет..., — и још ништа ново. Најзад жена је одлучила да потражи Стевицу.

Шта ће сад бити? — мислили смо.

После неколико минута она се вратила, сва црвена у лицу. Брзо је, без речи, скинула кофер и из њега извадила сукњу, и изашла из купеа.

Шта се догађа? Шта ће јој сукња? — питали смо се.

На објашњење нисмо морали дуго чекати. Јер, ускоро, појавили су се обоје. Да, и обоје у сукњама. Замислите сад Стевицу у сукњи, у лепо испегла용ној сукњи на фалте! Сукња до колена, затим угласта мушка колена, а испод њих још добре гумене подвезице, па опет мало голе ноге, па сиве мушке сокне и жуте плитке ципеле. Пробајте сад да се не смејете! Е, тако смо и ми, свих шесторо колико смо се налазили у купеу, заборавили сваки «бон-тон» и ударили у грохотан смех. И што је било даље, све смо се јаче смејали, а од целе ствари нисмо разумели ништа.

— Зашто се смејете? Шта је ту смешно? То се свакоме може догодити... — праскала је млада дама.

Неко мора бити да је луд! — мислио сам.

Најзад је Стевица решио да проговори и да нам објасни целу ствар. Наиме, била је много простија него што смо очекивали. Несрећни Стевица је успут «запатио» једну буву и, пошто му она није дала мира, односно жена му није дозволила да се чеше, одлучио је да се реши буве. У тој намери отишао је на оно једино место у возу где човек није изложен радозналим погледима других. Скинуо се и прегледао. Како нигде није нашао буву, почео је комад по комад одела да тресе кроз прозор. Са прслуком и капутом је добро прошао, али кад је тресао те несрећне панталоне, испустио их је. И тако у »неглижеу« је морао чекати да неко дође, да му помогне.

— Друге панталоне нисам понео и сад разумете зашто сам морао прибећи сукњи, — завршио је Стевица.

Сва је срећа била што је мој пријатељ имао у коферу једне »резервне« панталоне, те их је дао нашем сапутнику. Али од тога времена, — данас ми баш каже мој пријатељ, — ни трага од панталона и Стевице

ХУМОР

ГОСПОДИН ПРОФЕСОР

— Господине професоре, прекјуче сам добила унуче!

— Шта, и већ на ногама? Одлично, одлично, милостива госпођо!

Војин Војиновић

17

У ВАЛУ СТРАСТИ

Лулу ми се чинила после болести много лепшом и дражеснијом. Можда се мени само тако чинило, а можда је то било и због тога, што сам тако дуго морао да чезнем за њом и што је она улила у мене уверење, да је све оно учинила било ради мене и да је ону жртву поднела била само мене ради. Ја сам је због тога све више волео и мојој љубави не беше границе. Безгранично беше и моје поверење према њој, јер ја осим љубави и ње ни за што друго нисам хтео да знам.

Али та моја срећа није опет дуго могла да постоји. После срећних и пријатних дана наступише опет дани искушења и бола. Лулу је према мени остала иста: увек мила и увек пуна љубави. Па ипак, моме оку није могло избећи оно, што ми је опет нанело душевне патње. У почетку сам своја опажања силом пред самим собом затајивао, одбацивао и оповргавао. Доцније су та опажања постајала све чешћа и ја нисам нисам могао да се отргнем од њиховог све јачег утицаја.

Лулу је у почетку свакако мислила, да ја не опажам никакву промену на њој. Ја сам ћутао и ни речи јој нисам говорио о свему томе. Ћутао сам и трпео, ма да су ми се душевне патње из дана у дан страховито множиле и погоршавале. Често сам хтео да јој све кажем и да учиним крај томе стању, но кад год бих покушао да то учиним, увек бих, не знам ни сам како и зашто, окренуо баш у противан правац, те бих и даље глумио и играо улогу срећног и спокојног љубавника.

Напослетку већ нисам могао даље издржати душевне патње, па јој једнога дана претварајући се, као узгредно споменух да се често виђа са неким непознатим младићима. Она се такође претварала, као да јој је то чудновато и смешно, те ми одговори:

— Али, драги мој, па ваљда тек нећеш бити љубоморан на ту дечурлију? Право да ти кажем, и мени је неправо што та дечурлија толико трчи за мном и што ми досађују. Деца к'о деци; ја се са њима тамо на позорници шалим, а они би дабогме одмах да играју улогу удварача. Та, нема у томе ништа, но ако се теби то не свиђа и ако желиш, ја апсолутно са њима више ни у разговор нећу стати.

И после тога она ми је опширно и потанко тумачила и објашњавала, да су ти младићи све синови, браћа и рођаци њених колега и колегиница или бар њихови познаници и другови. Пред њеним разлозима ја сам дабогме морао устукнути и прекинути свако даље објашњавање. Она ме је уверавала, да »у томе баш нема ништа« и ја сам напослетку морао обећати, да нећу бити љубоморан и да јој нећу замерити, ако она са тим младим људима буде говорила или ишла.

Међутим ја нисам дуго могао одржати своје обећање. Они њени «невини» разговори и шетње са тим непознатим младићима почели су да ми се чине и сувише честима и интимнима, а да бих све то могао мирно подносити и прећутати. Ја сам јој дакле стога прво у благим примедбама а затим у оштријим прекорима давао на знање, да ми се њена познанства и оно њено друштво ни најмање не свиђају. На моје не мало изненађење она је све те моје приговоре и прекоре потпуно равнодушно примала, шта више није нашла за вредно ни да се правда. Њена равнодушност и лакоћа, којом је одбијала моја наваљивања да се окане онога друштва, мене је вређала и изазивала. У мени је горела и беснила не само љубоморност, него и увређен понос. Зашто да ме не слуша и зашто да ми пркоси? Био сам убеђен да то мора имати свога разлога и ја сам стога тим упорније и оштрије настављао да осуђујем њено понашање. Једнога дана она ми, саслушавши опет мирно моја приговарања, рече:

— Па добро, више ме нећеш ни са киме видети.

У прво време ја ју доиста нисам виђао ни са каквим страним или непознатим мушкарцем, чак није стала у разговор ни са својим познаницима и колегама. Међутим моја сумња и моја љубомора нису ми дали мира и ја сам почео пажљивије да пратим сваки њен корак чинио сам то тим више, у колико се она све мање показивала на јавним местима. Изговарала се, да има много посла код куће и на пробама, те због тога мање излази. Ја сам на то дакако ревносно почео да ју обилазим у стану или на пробама. Често ју нисам нашао ни на једном ни на другом месту и тада би обично долазило до објашњавања и извињавања.

(Наставиће се)

Данас

Субота, 18 март.
Мученик Конон. Кирил.

#

БИОСКОПИ:

АТИЛА: Нисам истоветан.
ЗРИЊИ: Гроф Монте Кристо.
НЕМЗЕТИ: Људи на снежном брду.
РАКОЦИ: Трампа.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

НЕНАДОВИЋ, Мусолини улица 12, телефон: 23—95.

РАЛЕТИЋ, II Ракоци Ференц ул. 2, телефон: 21—00.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ:

Рођено: 1 мушко дете.

Венчања: није било.

Умрли: Ковачик Алберт, железнички пензионер, 69 година; Валента Ана рођ. Мандић, домаћица, 43 год.

*

РАДИО

18 март 1944.

БУДАПЕШТА. 6.45: Јутарња музика ● **8.35:** Преподневна музика ● **10.15:** Концерт ватрогасног оркестра ● **11.15:** Салонски квинтет ● **12.05:** Војна музика ● **14.00:** Забавна музика ● **15.00:** Поподневна музика ● **17.00:** Циганска музика ● **17.40:** Симфонијске мелодије ● **18.05:** Концерт радио оркестра ● **19.00:** Звуци са свих страна ● **19.25:** Оперетски одломци ● **20.40:** Пола часа мађарских композитора ● **21.20:** Инструменти расположења ● **22.40:** Концерт жеља.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

17 март 1944

ДУНАВ: Комаром 233 (+10), Будапешта 262 (+16), Пакш 236 (+5), Баја 324 (—), Мохач 357 (+1), Бездан 406 (—), Гомбош 362 (—3), Ујвидек 486 (—2).

ДРАВА: Барч 131 (—20).

ТИСА: Вашарошнамењ 303 (—12), Токај 444 (—16), Тисафиред 485 (—22), Чонград 734 (—25), Сегед 740 (—19), Тител 487 (—4).

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА
(Из путничког бироа ИБУС, Ујвидек, Хорти Иштван тер 2, телефон: 24—24)

ИЗ УЈВИДЕКА КРЕЋЕ

За Будапешту: 4.20, 13.30, 15.25 (брзи Арпад), 20.10.

За Сегед: 4.20 (преко Сабадке), 5.05, 13.50 (само до Обече), 17.47.

За Зомбор: 2.55, 9.55, 13.25 (за Ујпаланку), 17.52.

За Тител: 6.12, 12.12, 20.11.

За Нађварад: 4.20 (преко Сабадке и Сегеда) веза са Ердељом и Карпаталјом.

У УЈВИДЕК СТИЖУ:

Из Будапеште: 7.00, 10.55 (брзи Арпад), 17.40, 23.05 (брзи).

Из Сегеда: 7.25 (из Обече), 9.35, 20.05, 23.05 (преко Сабадке, брзи).

Из Зомбора: 7.40, 9.18 (из Ујпаланке), 13.10, 20.02.

Из Титела: 6.01, 11.38, 17.14.

Из Нађварада: 23.05 (брзи преко Сегеда) веза из Ердеља и Карпаталје.

●(III)●

Позив. Доленаведени играчи Ск Делвидека да се јаве 19 о. м. у 1 час по подне на железничкој станици. Путује се у Кесач где ће се играти пријатељска утакмица са Ск Татром. Позивају се следећи играчи: Богојев, Пашћан, Стојшић, Максимовић, Вујичин, Форкапић, Лучић, Стојнов, Аврамовић, Гостојић, Силбашки. Сви играчи се имају јавити вођи секције М. Гајиновом.

МАЛИ ОГЛАСИ

За 10 речи 2 пенгеа, свака даља реч 15 ф. Који траже службу, плаћају 50% попуста

СЛУЖБА

ДВА МЛАЂА БЕРБЕРСКА ПОМОЋНИКА траже намештење за одмах. Адреса у администрацији. 1029

БЕРБЕРСКИ ПОМОЋНИК тражи намештење. Адреса: **Бранко Петровић, Болмањ, Барања.** 1052

МЛАЂИ ПАР БЕЗ ДЕЦЕ тражи место за домара. Адреса у администрацији. 1068

БЕКВАЛАЦ МИЛАДИН, берберски помоћник тражи намештење у својој струци. Ступити може одмах. Силберек. 1075

КУПОВИНА

САДИЛИЦЕ БАГРЕНА требам 100 комада старих 1—2 године за расаду. Понуде лично на: **Милан Јојкић, Турја,** Зриња Илона ул. 3. 1004

Купио бих један ШЕСТАК ТРЕШ на кугл лагер од 35 година у добро очуваном стању. Адреса: **Светозар Мушицки,** посредник, Шајкашкерђе. 1033

ПОЛОВНИ ЦРЕП купио бих. Јавити се Олах ул. бр. 26 (бив. Вардарска). 1065

ТРАЖЊА

ЧОВЕКА СА ПОРОДИЦОМ за чување салаша тражим за одмах. **Јовановић-Бебини,** Пироски ул. 1. 1015

ПРИМА СЕ СТОЛАРСКИ ПОМОЋНИК на рад ливених модела. Дукат Иштван, узорни столар, Ујвидек, Успенска ул. 1. 1040

УЧЕНИЦА ЗА КРОЈАЧКИ САЛОН прима се. **Зимерлиа, Успенска ул. 18.** 1056

ТРАЖИ СЕ СЛУГА за кућевни посао и још један свињар. Јавити се: **Ирињи Ј. ул. 2.** 1071

СТОЛАРСКОГ ШЕГРТА требам. **Сава Романовић,** столар, **Ујвидек, Ириња Јаноша ул. 5.** 1067

ТРАЖИМ ПОВЕРЉИВОГ ДЕЧКА (школа) за моју гостионицу. Услови по договору. **Дудаш Пал, гостничар, Петрец.** 1078

ПРОДАЈА

САЛОНСКУ ГАРНИТУРУ и шивачу машину продајем. Мадач Имре ул. 2/III 20. 959

ПРОДАЈЕ СЕ КАНТАР у добром стању који мери од 1000—1200 кг. Упитати: II Ракоци Ф. ул. 70, у дворишту. 1023

ХАРМОНИКА ТРОРЕДНА, 120 басова, хитно се продаје ради личне потребе. **Матић Светозар, Жабља, Х. Геринг ул. 95.** 1058

РЕТКА ПРИЛИКА! Хитно се продаје перзер бунда за 6000 пенга. **Костић, Мусолини ул. 3.** 1055

30 КОМАДА РАЗЛИЧИТИХ БЕРБЕРСКИХ САЛВЕТА на продају. Адреса у администрацији. 1070

ПРОДАЈЕ СЕ нов кауч. Упитати: Хорти Миклош шугарут 19/II. 1066

ДВА ПРЕЛАЗНА МУШКА КАПУТА, два одела у добром стању и скоро нове чакшире на пруге, на продају. Упитати: Мусолини ул. 19 код кројача у дворишту. 1077

КАУЧ, ДУПЛИ, ОД СТАРОГ МАТЕРИЈАЛА (панел плоче), путпуно очуван. Цена повољна, на продају. Упитати у администрацији свакодневно између 3 и 6 часова по подне.

ИЗДАВАЊА

ИЗДАЈЕ СЕ КРЧМА, која је добро разрађена на главној улици у Шајкашкерђу. Адреса: **Светозар Мушицки,** посредник, Шајкашкерђе. 1034

ПРЕСЛИЦЕ (ноловрат)

за предење вуне, кудеље и т. д. има стално на стоваришту уз умерене цене у свакој величини и изради

ПАИЦ ФЕРЕНЦ

творница дрвене робе — **Бачсентиван**

Нећете оскудевати у месу ако

Avis-u

Земљор. трговачкој задрузи С. О. Ј. у Ујвербасу дате јаја да Вам се излегу пилићи и патке

Пријаве примамо сваког дана

†

Дубоко ојађени извештавамо све рођаке, пријатеље и познанике да је наша мила и никад непрежаљена супруга, мати и сестра

Даринка Михајловић

рођ. Дејановић

после дуге и тешке болести испустила своју племениту душу 13 о. м. у Фелшекаболу, и сахрањена 15 о. м.

Фелшекабол, 17 марта 1944 године.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

супруг: СТЕВА, синови: БАТА, БОРА, мати: МАРИЈА, браћа и остала родбина. 1059

СПОРТ

БОКСЕРСКА УТАКМИЦА ИЗАБРАНИКА СК ЛЕВЕНТЕ (КУЛА) И СК БАЧКЕ У УЈВИДЕКУ

У недељу, 19 о. м. боксерска секција Ск Бачке приређује пријатељску утакмицу са Ск Левенте из Куле. Овом приликом ћемо видети Ск Бачку против једног јачег клуба. Према жребању парова види се да ће борбе бити јако напете. Оба клуба су се марљиво спремали, како би што достојније заступали боје клуба. Ова утакмица између горњих клубова одржаће се у великој сали хотела Сабадшаг. Почетак у пола 10 часова пре подне. Парови су следећи: Увалик (Кула)—Радивојевић (Бачка); Мађарев—Симин; Дузањ—Бохуш; Лађак—Демсеј; Витез—Станисављевић I; Ковач—Николићин; Колесар—Тодоров (Попај) и још три пара екстра. Приређивачи се надају, да ће цењена публика овом приликом својим присуством и бодрењем помоћи својим љубимцима.

Касачке трке

БУДАПЕШТА, X. Керепеши ут 9

(Преко пута источне железничке станице).

19 и 22 марта

са почетком у пола 3 часа

ГОСТОВАЊЕ СК ЛЕВЕНТЕ ИЗ КУЛЕ У УЈВИДЕКУ

У недељу, 19 о. м. Ск Бачка приређује пријатељску утакмицу са Ск Левенте из Куле. Ова пријатељска утакмица одржаће се на игралишту Бачка—Берсил у Банфи ул. Почетак у 3 часа. За ово гостовање влада међу симпатизерима Бачке велико интересовање. За ову утакмицу Управа позива играче који су играли у среду, неизоставно да се јаве на игралишту Бачка—Берсил најкасније до 2 часа по подне вођи секције.

●●●

УДАЈА-ЖЕНИДБА

ДЕВОЈКА ИНТЕЛИГЕНТНА, са свршених IV разреда гимназије, кћи имућног и угледног економа, тражи познанство младића у потпуном смислу рационалног економа интелигентног и утчајеног. Радним даном да је земљорадник, недељом да има приступа у бољем интелигентном друштву. Жели се да исти дође у девојачку кућу. Иметак опорадан. Одговор са фотографијом слати на администрацију листа под шифром »Удаја«. 1057

МЛАДИЋ 30 ГОДИНА, лепе спољашности, добро ситуиран, тражи женидбе ради удовицу са најмање четворо деце. Препоруке на ознаку »Миховиђо Дероњчанин«. 1079

Зазимско прскање воћака употребљавајте

УЈ НОВЕНДА

или

НЕОДЕНДРИН

АРЗОЛА, НЕОПОЛ, УЛПЕРАН и т. д. са стоваришта испоручујем одмах.

Vujkovics György комисионер, САБАДКА, Хитлер-тер 5-а - Тел. 6-69

Одговорни уредник и издавач:

ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: »Уранија«, штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келеме) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.

Рукописи се не враћају.